

Na podlagi četrtega odstavka 11. člena, petega odstavka 12. člena ter drugega in četrtega odstavka 56. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK **o monitoringu in nadzoru salmonel pri perutnini vrste *Gallus Gallus***

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina)**

Ta pravilnik podrobneje določa izvajanje načrta monitoringa in nadzora salmonel, pogoje za premike in dajanje na trg, uradni nadzor, pogoje za uporabo protimikrobnih sredstev in cepiv, naloge laboratorijev, ki opravljajo preiskave nosilcev dejavnosti in preiskave uradnih vzorcev, pravila za vzorčenje nosilcev dejavnosti in pravila uradnega vzorčenja, ukrepe v primeru ugotovitve salmonel ter ukrepe v primeru izbruha okužbe z živili pri ljudeh za izvajanje nacionalnega programa nadzora salmonel v matičnih jatah, jatah nesnic in jatah brojlerjev za izvajanje:

- Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljev zoonoz, ki se prenašajo z živili (UL L št. 325 z dne 12. 12. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2160/2003/ES);
- Uredbe Komisije (ES) št. 1168/2006 z dne 31. julija 2006 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih serotipov salmonele pri kokoših nesnicah vrste *Gallus gallus* in o spremembi Uredbe (ES) št. 1003/2005 (UL L št. 211 z dne 1. 8. 2006, str. 4), zadnjič spremenjene s Popravkom Uredbe Komisije (ES) št. 1168/2006 z dne 31. julija 2006 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih serotipov salmonele pri kokoših nesnicah vrste *Gallus gallus* in o spremembi Uredbe (ES) št. 1003/2005 (UL L št. 251 z dne 24. 9. 2009, str. 46), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1168/2006/ES);
- Uredbe Komisije (ES) št. 1177/2006 z dne 1. avgusta 2006 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za uporabo posebnih metod nadzora v okviru nacionalnih programov za nadzor salmonele pri perutnini (UL L št. 212 z dne 2. 8. 2006, str. 3; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1177/2006/ES);
- Uredbe Komisije (ES) št. 646/2007 z dne 12. junija 2007 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti *Salmonella* Enteritidis in *Salmonella* Typhimurium v pitovnih piščancih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1091/2005 (UL L št. 151 z dne 13. 6. 2007, str. 21), zadnjič spremenjene s Popravkom Uredbe Komisije (ES) št. 646/2007 z dne 12. junija 2007 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti *Salmonella* Enteritidis in *Salmonella* Typhimurium v pitovnih piščancih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1091/2005 (UL L št. 251 z dne 24. 9. 2009, str. 43), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 646/2007/ES);
- Uredbe Komisije (ES) št. 200/2010 z dne 10. marca 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede cilja Unije za zmanjšanje razširjenosti

- serotipov salmonelle v odraslih matičnih jatah *Gallus gallus* (UL L št. 61 z dne 11. 3. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 200/2010/ES);
- Odločbe Sveta (ES) št. 2009/470/ES z dne 25. maja 2009 o odhodkih na področju veterine (Kodificirana različica) (UL L št. 155 z dne 18. 6. 2009, str. 30).

2. člen **(pomen izrazov)**

Za potrebe tega pravilnika se uporabljajo izrazi iz Uredbe 2160/2003/ES in izrazi, ki imajo naslednji pomen:

1. enodnevni piščanci so vsa perutnina, stara manj kot 72 ur, ki še ni bila krmljena;
2. matična jata je perutnina, stara 72 ur ali več, ki je namenjena za proizvodnjo valilnih jajc;
3. brojlerji so perutnina, stara 72 ur ali več, ki se vzreja za proizvodnjo mesa;
4. nesnice so perutnina, stara 72 ur ali več, ki se vzreja za proizvodnjo jajc;
5. vzrejna jata je jata perutnine pred nesnostjo;
6. odrasla jata je jata perutnine v fazi nesnosti;
7. sumljivo gospodarstvo je gospodarstvo, na katerem je sumljiva jata;
8. valilnica je obrat, kjer se inkubirajo in valijo jajca in od koder se dobavljajo enodnevni piščanci;
9. nosilec dejavnosti je imetnik perutnine, nosilec dejavnosti valilnice in nosilec živilske dejavnosti;
10. identifikacijska številka jate je številka ali oznaka, ki jo nosilec dejavnosti dodeli vsaki posamezni jati tako, da je zagotovljena sledljivost jate v vseh fazah proizvodnje;
11. perutnina so ptice vrste *Gallus Gallus*.

3. člen **(pozitivna jata)**

Pozitivna jata je jata, v kateri so bile ugotovljene zadevne salmonelle oziroma jata, ki je bila zdravljena, in sicer:

- a) vzrejna matična jata je pozitivna, če so bili:
 - ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium (razen sevov cepiva) v vzorcih notranjih podlog škatel za transport piščancev ali v truplih enodnevnih piščancev, odvzetih pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti ali pri uradnem vzorčenju;
 - ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis (razen sevov cepiva) v enem oziroma več vzorcih fecesa, odvzetih na gospodarstvu pri izvajanju uradnega vzorčenja;
- b) odrasla matična jata je pozitivna v primerih iz 4. točke Priloge Uredbe 200/2010/ES pri izvajanju uradnega vzorčenja;
- c) vzrejna jata nesnic je pozitivna, če so bili ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium (razen sevov cepiva) v vzorcih notranjih podlog škatel za transport piščancev ali truplih enodnevnih piščancev, ali v enem oziroma več vzorcih fecesa, odvzetih na gospodarstvu pri izvajanju uradnega vzorčenja;
- č) odrasla jata nesnic je pozitivna v primerih iz 4. točke Priloge Uredbe 1168/2006/ES pri izvajanju uradnega vzorčenja;
- d) jata brojlerjev je pozitivna v primerih iz 4. točke Priloge Uredbe 646/2007 pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti ali pri izvajanju uradnega vzorčenja;
- e) matična jata, jata nesnic ali jata brojlerjev je pozitivna, če:
 - so bila uporabljena protimikrobna sredstva v nasprotju z Uredbo 1177/2006/ES,
 - zadevne salmonelle niso bile ugotovljene, odkrite pa so bile protimikrobne snovi v uradnih vzorcih;

- je na veterinarskem spričevalu potrjeno, da so v jati ugotovljeni serovari salmonеле iz podtočk a), b), c), č) oziroma d) te točke.

4. člen (sumljiva jata)

Sumljiva jata je:

- a) vzrejna matična jata, pri kateri so bile ugotovljeni serovari *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis v vzorcih notranjih podlog škatel za transport piščancev ali v truplih enodnevnih piščancev, odvzetih pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti ali pri kateri so bili ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis v enem ali več vzorcih fecesa, odvzetih na gospodarstvu pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti;
- b) odrasla matična jata, pri kateri so bili ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis v vzorcih, odvzetih v valilnici, ali v enem ali več vzorcih, odvzetih na gospodarstvu pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti, oziroma v vzorcih, odvzetih pri uradnem vzorčenju v valilnici;
- c) jata nesnic, pri kateri so bili ugotovljeni serovari *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v enem ali več vzorcih fecesa, odvzetih pri izvajanju načrta monitoringa in nadzora nosilca dejavnosti;
- d) matična jata, jata nesnic ali jata brojlerjev z neznanim zdravstvenim statusom.

5. člen (jata z neznanim zdravstvenim statusom)

Jata z neznanim zdravstvenim statusom je jata, pri kateri nosilec dejavnosti ne opravlja predpisanih preiskav na prisotnost salmonel v skladu s tem pravilnikom.

6. člen (načrti monitoringa salmonel pri matičnih jatah, jatah nesnic in brojlerjih)

Odobren nacionalni program nadzora salmonel iz 6. člena Uredbe 2160/2003/ES je načrt monitoringa salmonel pri matičnih jatah, jatah nesnic in brojlerjih kot eden od načrtov monitoringa zoonoz in njihovih povzročiteljev v skladu z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti, in se objavi na spletni strani Veterinarske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS).

7. člen (nosilci dejavnosti)

(1) Nosilec dejavnosti mora:

- imeti izdelan lasten načrt monitoringa in nadzora, ki izpolnjuje pogoje iz tega pravilnika;
- zagotoviti odzjem in preiskave vzorcev za odkrivanje salmonel v skladu s tem pravilnikom;
- voditi evidenco o odvzemu vzorcev in rezultatih opravljenih preiskav in hraniti kopije obrazcev, ki se izpolnijo ob odvzemu vzorcev, in poročila o rezultatih preiskav;
- izvesti ukrepe v primeru ugotovitve salmonеле v jati;
- voditi evidenco o jatah na gospodarstvu;

- obvestiti območni urad VURS (v nadaljnjem besedilu: OU VURS) o predvidenih vselitvah oziroma izločitvah jat;
- na zahtevo VURS posredovati podatke iz četrtega in petega odstavka tega člena.

(2) Nosilec dejavnosti mora obvestiti OU VURS:

- o ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis pri matičnih jatah in o ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium pri jatah nesnic najpozneje v dveh delovnih dneh po prejemu laboratorijskega poročila telefonsko, po telefaksu ali po elektronski pošti;
- o prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v jatah brojlerjev najpozneje ob ante mortem pregledu na gospodarstvu.

(3) V načrtu monitoringa in nadzora mora nosilec dejavnosti za vsako vrsto perutnine opredeliti vsaj:

- plan vzorčenja za vsako posamezno jato, vključno z okvirnimi termini vzorčenja;
- protokol vzorčenja (vrsta vzorca, število vzorcev, tehnika vzorčenja ipd.);
- odgovorno osebo oziroma ime veterinarske organizacije, ki izvaja vzorčenje;
- laboratorij, ki opravlja preiskave vzorcev;
- vsaj ukrepe v primeru ugotovitve ostalih serovarov salmonel v jati in morebitne dodatne ukrepe v pozitivni jati.

(4) Evidenca o odvzemu vzorcev in rezultatih opravljenih preiskav se vodi za vsako jato in mora vsebovati naslednje podatke:

- datum vzorčenja;
- identifikacijsko oznako jate, pri kateri so bili vzorci odvzeti;
- vrsto vzorca;
- starost jate ob vzorčenju;
- rezultat preiskave.

(5) Evidenca o jatah na gospodarstvu mora vsebovati naslednje podatke:

- vrsto perutnine (matična jata, jata nesnic, jata brojlerjev);
- oznako oziroma identifikacijo jate;
- oznako hleva ali prostora, v katerem se jata nahaja;
- datum vselitve oziroma izločitve jate in starost živali ob vselitvi oziroma izločitvi;
- število živali ob vselitvi oziroma izločitvi;
- podatke o nosilcu dejavnosti, od koder so živali prišle na gospodarstvo, in podatke o nosilcu dejavnosti, kamor se živali odpremijo z gospodarstva.

(6) Če nosilec dejavnosti izloča oziroma vseljuje živali v posamezni jati postopoma, je treba v evidenci o jatah na gospodarstvu navesti podatke iz prejšnjega odstavka tudi za postopno izločene oziroma vseljene živali.

(7) Nosilec dejavnosti mora pisno ali po elektronski pošti obvestiti OU VURS o:

- vselitvi ali izločitvi matične jate vsaj dva tedna pred predvideno vselitvijo oziroma osem tednov pred predvideno izločitvijo;
- spremembi predvidenega datuma iz prejšnje alineje vsaj en teden pred dejansko vselitvijo ali izločitvijo;
- vselitvi nove jate nesnic oziroma nove jate brojlerjev najpozneje v 7 dneh po vselitvi.

(8) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednje podatke:

- osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež nosilca dejavnosti;
- registrsko številko hleva oziroma oznako hleva in naslov gospodarstva, kjer se jata nahaja;
- vrsto jate (matična jata, jata nesnic, jata brojlerjev) in starost živali;

- oznako oziroma identifikacijo jate;
- predviden ali dejanski datum vselitve oziroma izločitve.

(9) Evidence iz četrtega in petega odstavka tega člena ter poročila o rezultatih preiskav mora nosilec dejavnosti hraniti najmanj dve leti.

8. člen (premiki in dajanje na trg)

(1) Premiki perutnine in valilnih jajc niso dovoljeni, če živali oziroma valilna jajca izvirajo iz sumljivih jat, pozitivnih jat oziroma jat z neznanim zdravstvenim statusom, razen v primerih, ko so premiki dovoljeni s tem pravilnikom oziroma predpisi Skupnosti.

(2) Jajca se lahko daje na trg pod pogoji iz prvega in drugega odstavka dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES.

(3) Pri zakolu perutnine, pri kateri je bila ugotovljena prisotnost *Salmonella* Enteritidis ali *Salmonella* Typhimurium, uradni veterinar poleg veterinarskega spričevala za žive živali, prepeljane iz gospodarstva v klavnico, izpolni še prilogo k veterinarskemu spričevalu iz Priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika. V rubriko 4 (drugi zadevni podatki) veterinarskega spričevala vpiše, da je izdana priloga k veterinarskemu spričevalu in navede številko priloge.

(4) Jata se ne šteje več za jato z neznanim zdravstvenim statusom, ko nosilec dejavnosti za tako jato predloži uradnemu veterinarju rezultate preiskav v skladu s tem pravilnikom.

9. člen (uradni nadzor)

- (1) Uradni nadzor nad izvajanjem monitoringa in nadzora salmonel zajema:
- uradno vzorčenje;
 - pregled načrta monitoringa in nadzora;
 - pregled izvajanja monitoringa nosilcev dejavnosti;
 - pregled evidenc, ki jih mora voditi nosilec dejavnosti;
 - odreditev predpisanih ukrepov v primeru ugotovitve salmonel;
 - nadzor nad izvedenimi ukrepi.

(2) Naloge uradnega nadzora iz prejšnjega odstavka, ki jih lahko opravljajo odobreni veterinarji, so:

- uradno vzorčenje iz točk 2.1.2.1.(a) in (b) Priloge Uredbe 200/2010/ES;
- uradno vzorčenje iz točke 2.1.(a) Priloge Uredbe 1168/2006/ES;
- uradno vzorčenje iz druge alineje točke 1.(b) Priloge Uredbe 646/2007/ES
- pregledi iz druge, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Naloge uradnega nadzora iz prejšnjega odstavka se opravljajo v skladu s predpisi, ki določajo pogoje in postopek prenosa posameznih nalog, ki jih opravljajo odobreni veterinarji.

10. člen (uporaba protimikrobnih sredstev in cepiv)

(1) V primeru uporabe protimikrobnih sredstev zaradi okoliščin iz točke (a) drugega odstavka 2. člena Uredbe 1177/2006/ES mora nosilec dejavnosti:

- najpozneje naslednji dan na OU VURS po elektronski pošti ali telefaksu poslati pisno obvestilo, ki mora vsebovati osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež nosilca dejavnosti, podatke o jati pri kateri so bila uporabljena protimikrobna sredstva (vrsta jate, identifikacijska številka jate oziroma oznaka jate in naslov gospodarstva ter oznako hleva, kjer se jata nahaja) in opis kliničnih znakov bolezni;
- po izteku karenčne dobe uporabljenih protimikrobnih sredstev opraviti vzorčenje na gospodarstvu na prisotnost salmonel na način iz točke 2.2.2.1. Priloge Uredbe 200/2010/ES pri matičnih jatah, iz točke 2.2. Priloge Uredbe 1168/2006/ES pri jatah nesnic oziroma iz 2. točke Priloge Uredbe 646/2007/ES pri jatah brojlerjev. – poročilo o rezultatih preiskav iz prejšnje alineje poslati po pošti, telefaksu ali elektronski pošti na OU VURS.

(2) Uradni veterinar zaradi zmanjšanja tveganja za širjenje salmonel po prejemu obvestila iz prve alineje prejšnjega odstavka za jato, pri kateri so bila uporabljena protimikrobna sredstva odredi naslednje ukrepe:

- prepoved prometa in trgovanja z živalmi in jajci;
- prepoved valjenja jajc.

(3) Ukrepe iz prejšnjega odstavka uradni veterinar odpravi, ko mu nosilec dejavnosti predloži poročila o rezultatih preiskav iz druge alineje prvega odstavka tega člena in v vzorcih ni ugotovljena prisotnost serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium.

(4) V vlogi za pridobitev dovoljenja iz točke (c) drugega odstavka 2. člena Uredbe 1177/2006/ES nosilec dejavnosti navede naslednje podatke:

- osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež nosilca dejavnosti;
- podatke o jati, pri kateri bi bila uporabljena protimikrobna sredstva (vrsta jate, identifikacijska številka oziroma oznaka jate, naslov gospodarstva in oznaka hleva ali ograde, v kateri se jata nahaja);
- namen oziroma razlog za uporabo protimikrobnih sredstev (klinična slika, rezultati diagnostičnih preiskav, če so bile opravljene ipd.);
- podatke o protimikrobnih sredstvih, ki jih namerava uporabiti (vrsta protimikrobnega sredstva in rezultate testiranja odpornosti, če je bilo testiranje opravljeno).

(5) Veterinarska organizacija s koncesijo v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: veterinarska organizacija s koncesijo), lahko začne z uporabo protimikrobnih sredstev zaradi okoliščin iz točke (c) drugega odstavka 2. člena Uredbe 1177/2006/ES brez predhodne pridobitve dovoljenja OU VURS iz prejšnjega odstavka, če živali zaradi kliničnih znakov bolezni prekomerno trpijo in če bi opustitev zdravljenja povzročila hitro širjenje bolezni živali in povišan pogin živali.

(6) Za izvajanje nadzora iz tretjega odstavka 2. člena Uredbe 1177/2006/ES mora veterinarska organizacija s koncesijo, ki je opravila zdravljenje zaradi izjemnih okoliščin iz drugega odstavka 2. člena Uredbe 1177/2006/ES, najpozneje v petih delovnih dneh po zaključeni uporabi protimikrobnih sredstev, v primeru uporabe protimikrobnih sredstev iz prejšnjega odstavka pa najpozneje v dveh delovnih dneh po začetku uporabe protimikrobnih sredstev, pisno ali po elektronski pošti na OU VURS poslati pisno poročilo, ki mora vsebovati:

- osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež nosilca dejavnosti;
- podatke o jati, pri kateri so bila uporabljena protimikrobna sredstva (vrsta jate, ki je bila zdravljena, identifikacijska številka oziroma oznaka jate, naslov gospodarstva in oznaka hleva ali ograde, v kateri se jata nahaja);

- podatke o uporabi protimikrobnih sredstev (vrsta in količina uporabljenega sredstva, datum začetka in zaključka uporabe protimikrobnih sredstva, datum izteka karenčne dobe) in o rezultatih testiranja odpornosti, če je bilo testiranje opravljeno;
- razloge, zaradi katerih so bila protimikrobna sredstva uporabljena (klinična slika, rezultati diagnostičnih preiskav, če so bile opravljene, odstotek dnevnega pogina ipd.).

(7) Nosilec dejavnosti mora za vsako posamezno jato na gospodarstvu voditi evidenco o vakcinaciji ter o vrsti vakcine in starosti živali ob vakcinaciji.

11. člen

(preiskave vzorcev nosilcev dejavnosti)

(1) Za izvajanje točke (a) prvega odstavka 12. člena Uredbe 2160/2003/ES VURS določi laboratorije, ki sodelujejo v načrtih monitoringa salmonel pri matičnih jatah, jatah nesnic in jatah brojlerjev za preiskave vzorcev, ki jih mora zagotoviti nosilec dejavnosti v skladu s tem pravilnikom in jih vpiše na seznam določenih laboratorijev, če ugotovi, da laboratorij izpolnjuje pogoje iz točke (b) prvega odstavka ter tretjega odstavka 12. člena Uredbe 2160/2003/ES in za preiskave uporablja analitično metodo, ki izpolnjuje zahteve iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Laboratorij vlogi za določitev laboratorija priloži izpolnjen obrazec LabS, ki je na voljo na spletni strani VURS. Seznam določenih laboratorijev se objavi na spletni strani VURS.

(3) Analitična metoda, ki jo laboratorij uporablja za odkrivanje prisotnosti salmonel, mora biti validirana s čimer laboratorij ugotovi mejo detekcije, občutljivost in specifičnost.

(4) VURS skupaj s strokovnjaki iz nacionalnega referenčnega laboratorija za salmonelo (v nadaljnjem besedilu: NRL) preveri izpolnjevanje pogojev iz točke (b) prvega odstavka 12. člena Uredbe 2160/2003/ES ter ustreznost rezultatov validacije iz prejšnjega odstavka najmanj vsaka tri leta in svoje ugotovitve posreduje laboratoriju. Pregleda ni treba opraviti, če je laboratorij akreditiran in to dokazuje z akreditacijsko listino, ki jo izda Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države in listino prizna Slovenska akreditacija.

- (5) VURS laboratorij izbriše s seznama laboratorijev:
- če ugotovi, da laboratorij za preiskave vzorcev ne uporablja predpisane metode;
 - če ugotovi, da ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti v sistemu zagotavljanja kakovosti iz točke (b) prvega odstavka 12. člena Uredbe 2160/2003/ES lahko vplivajo na pravilnost rezultatov preiskav;
 - če laboratorij v določenem roku ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti, ki ne vplivajo neposredno na pravilnost rezultatov preiskav;
 - na zahtevo laboratorija.

12. člen

(preiskave uradnih vzorcev)

(1) Preiskave uradnih vzorcev se lahko opravijo samo v imenovanih laboratorijih.

(2) Preiskave uradnih vzorcev, odvzetih v sumljivi jati zaradi potrditve okužbe s salmonelo, in vzorcev, odvzetih zaradi izbruha okužbe s hrano pri ljudeh, se opravijo v NRL.

13. člen

(laboratoriji)

(1) Ne glede na zahteve iz točke 3.1.1 Priloge Uredbe 200/2010/ES, točke 3.1 Priloge Uredbe 1168/2006/ES in točke 3.1 Priloge Uredbe 646/2007/ES začne imenovani laboratorij s preiskavo uradnih vzorcev, odvzetih v sumljivi jati zaradi potrditve okužbe s salmonelo, in vzorcev, odvzetih zaradi izbruha okužbe s hrano pri ljudeh, najpozneje v 24 urah po prejemu vzorcev.

(2) Laboratoriji, ki pošiljajo izolate v serotipizacijo v NRL, morajo izolate poslati najpozneje naslednji delovni dan po zaključeni izolaciji. NRL mora s serotipizacijo pričeti in poslati pisne rezultate o opravljeni preiskavi po telefaksu ali elektronski pošti najpozneje naslednji delovni dan po prejemu izolata oziroma končani preiskavi.

(3) Po končani preiskavi laboratorij iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika pošlje nosilcu dejavnosti poročilo o preiskavi, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež nosilca dejavnosti;
- ime in naslov gospodarstva ali valilnice, kjer so bili vzorci odvzeti (ime in naslov gospodarstva ni potrebno vpisati, če so podatki isti kot v prejšnji alineji);
- registrsko številko oziroma oznako hleva, v katerem so bili vzorci odvzeti oziroma v katerem se nahaja vzorčena jata v primeru vzorčenja v valilnici; (registrska številka oziroma oznaka hleva ni potrebna, če je na gospodarstvu samo en hlev);
- oznako oziroma identifikacijo jate;
- datum prejema vzorca in datum pričetka preiskave;
- opis vzorca (brisi obutve, jajčne lupine, feces ipd.);
- rezultat preiskave in datum zaključka preiskave;
- osebno ime in podpis odgovorne osebe.

(4) Če laboratorij iz prvega odstavka 11. člena ali 12. člena tega pravilnika ugotovi serovare *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis v matičnih jatah ali serovare *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v jatah nesnic ali jatah brojlerjev, pošlje poročilo o rezultatih preiskav najpozneje naslednji delovni dan po zaključeni serotipizaciji ali prejemu poročila o opravljeni preiskavi iz drugega odstavka tega člena, po elektronski pošti ali telefaksu na OU VURS, ki je pristojen za nadzor gospodarstva, kjer se nahaja jata.

(5) Če laboratorij iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika po zaključeni serotipizaciji ugotovi serovare salmonel, ki niso navedeni v prejšnjem odstavku, pošlje poročilo o rezultatih preiskav najpozneje v treh delovnih dneh po elektronski pošti ali telefaksu na OU VURS, ki je pristojen za nadzor gospodarstva, kjer se nahaja jata.

(6) Laboratoriji iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika vsaj enkrat mesečno za pretekli mesec pošljejo fotokopije poročil o preiskavi vzorcev nosilcev dejavnosti skupaj z zapisnikom iz Priloge 3 ali Priloge 4, ki sta sestavni del tega pravilnika, na glavni urad VURS.

II. MONITORING IN UKREPI V MATIČNIH JATAH KOKOŠI

14. člen

(vzorčenje nosilcev dejavnosti v matičnih jatah)

(1) Nosilec dejavnosti izvaja vzorčenje za namen monitoringa v vseh matičnih jatah na način, določen v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Nosilec dejavnosti valilnice, kjer se valijo uvožena jajca oziroma jajca iz drugih držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), v lasten načrt monitoringa in nadzora vključi tudi program vzorčenja za uvožena valilna jajca oziroma valilna jajca iz drugih držav članic EU.

- (3) Pri odvzemu vzorcev nosilec dejavnosti izpolni:
- pri vzorčenju v valilnici: zapisnik, ki vsebuje podatke iz Priloge 3;
 - pri vzorčenju na gospodarstvu: zapisnik, ki vsebuje podatke iz Priloge 4.

(4) Vzorce nosilec dejavnosti dostavi v laboratorij iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika skupaj z izpolnjenim zapisnikom iz prejšnjega odstavka.

15. člen

(uradno vzorčenje v matičnih jatah)

(1) Uradno vzorčenje odraslih matičnih jat se izvaja v skladu s točko 2.1.2.1 Priloge Uredbe 200/2010/ES in v primerih, predpisanih s tem pravilnikom.

- (2) Uradno vzorčenje iz prvega odstavka 16. člena tega pravilnika se opravi v:
- vzrejnih matičnih jatah na način, določen v točki 2.2.2.1 Priloge Uredbe 200/2010/ES;
 - odraslih matičnih jatah na način, določen v točki 2.2.2.2(b) Priloge Uredbe 200/2010/ES.

(3) Pri uradnem vzorčenju iz prejšnjega odstavka se preiskava vzorcev opravi ločeno za vsak vzorec posebej.

(4) Poleg dodatnega vzorčenja iz drugega odstavka točke 2.2.2.2(b) Priloge Uredbe 200/2010/ES se lahko za ugotavljanje prisotnosti protimikrobnih snovi odvzame tudi vzorec 12 jajc.

(5) Pri uradnem vzorčenju odraslih matičnih jat v skladu s točko 2.1.2.1(b) Priloge Uredbe 200/2010/ES se za preiskavo vzorcev fecesa oziroma vzorcev obuval združi v dva zbirna vzorca.

(6) O odvzemu uradnih vzorcev se sestavi zapisnik. Zapisnik mora vsebovati naslednje podatke:

- iz I., II. in III. točke Priloge 3 ali Priloge 4 tega pravilnika;
- identifikacijsko številko embalaže za pečatenje uradnega vzorca;
- vrsto preiskave, ki jo mora laboratorij opraviti (vključno s serotipizacijo serovara salmonel);
- imenovani laboratorij, kamor se vzorec pošlje.

(7) Pri uradnem vzorčenju v sumljivi jati zaradi potrditve okužbe s salmonelo mora uradni veterinar, ki je opravil vzorčenje, na spremni dokument, s katerim vzorce pošlje v laboratorij, navesti, da je treba s preiskavo pričeti najpozneje v 24 urah po prejemu vzorcev.

(8) Uradni veterinar mora o rezultatih preiskav uradnih vzorcev seznaniti nosilca dejavnosti s kopijo poročila o preiskavi.

16. člen

(ukrepi uradnega nadzora v primeru sumljivih matičnih jat)

(1) Uradni veterinar opravi uradno vzorčenje v sumljivi matični jati najpozneje v dveh delovnih dneh po prejemu obvestila iz drugega odstavka 7. člena tega pravilnika ali poročila o rezultatih preiskave iz četrtega odstavka 13. člena tega pravilnika.

(2) Poleg odvzema uradnih vzorcev iz prejšnjega odstavka uradni veterinar na sumljivem gospodarstvu odredi naslednje ukrepe:

- prepoved premikov živali iz sumljive jate;
- prepoved prometa, trgovanja in izvoza jajc iz sumljive jate, razen če se z njimi ravna kot je določeno v prvem odstavku 3. točke dela C Priloge II Uredbe 2160/2003/ES ali v 3. točki prvega odstavka 17. člena tega pravilnika, če se jajca uporabijo za prehrano ljudi;
- prepoved vlaganja jajc iz sumljive jate v valilnik v primeru ugotovitve *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium;
- v primeru vlaganja jajc iz sumljive jate, v kateri so ugotovljeni serovari *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis, mora nosilec dejavnosti zagotoviti valjenje v ločenih valilnikih in sledljivost valilnih jajc.

(3) Uradni veterinar na sumljivem gospodarstvu opravi epizootiološko poizvedbo in odvzame vzorce krme za preiskavo na prisotnost salmonel v skladu s predpisi, ki urejajo uradni nadzor in vzorčenje krme, kadar je to smiselno zaradi ugotovitve izvora okužbe.

(4) Ne glede na določbo prve alineje drugega odstavka tega člena se lahko sumljiva jata po opravljenem uradnem vzorčenju iz prvega odstavka tega člena odpremi v zakol v klavnico oziroma se usmrti in uniči pod pogoji iz 17. člena tega pravilnika.

(5) Ukrepi iz drugega odstavka tega člena ostanejo v veljavi dokler se prisotnost serovarov *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow in *Salmonella* Infantis uradno ne izključi na podlagi uradnega vzorčenja iz prvega odstavka tega člena oziroma do izvedbe ukrepov iz 17. ali 18. člena tega pravilnika v primeru pozitivnih jat.

(6) Uradni veterinar lahko ukrepe iz drugega, četrtega in petega odstavka tega člena odredi tudi v primeru, ko se na sumljivem gospodarstvu izvajajo dodatna uradna vzorčenja oziroma kadar je to potrebno, da se prepreči prenos salmonel s sumljivega gospodarstva na ljudi in živali.

17. člen

(ukrepi nosilca dejavnosti v primeru ugotovitve serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni jati)

(1) Po ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni matični jati uradni veterinar, zaradi izvedbe ukrepov iz dela C Priloge II Uredbe 2160/2003/ES, odredi še naslednje ukrepe:

1. pri zakolu v klavnici mora nosilec dejavnosti:
 - ob najavi klanja in vložitvi zahteve za izdajo veterinarskega spričevala obvestiti OU VURS o datumu zakola ter imenu in naslovu klavnice, kjer bo opravljen zakol pozitivne jate, pri čemer se posebej navede, da gre za zakol jate, pozitivne na salmonelo;
 - ob izdaji veterinarskega spričevala za živo perutnino za zakol, prepeljano z gospodarstva v klavnico, predložiti uradnemu veterinarju poročilo o rezultatu preiskave za pozitivno jato, ki se odpremlja v zakol;
 - v izjavi o prehranski varnosti živali za zakol iz pravilnika, ki ureja označevanje živali, veterinarsko spričevalo in napotnico, izjavo o prehranski varnosti, povratno informacijo ter izjavo prevoznika, navesti, da je bil pri preiskavi na salmonelo ugotovljen serovar *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium;
2. pri usmrtitvi in uničenju pozitivne jate oziroma enodnevnih piščancev mora nosilec dejavnosti:
 - obvestiti OU VURS o datumu in načinu usmrtitve;
 - zagotoviti, da sta usmrtitev in uničenje izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali in ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi;

3. pri uporabi jajc, ki so znesena v pozitivni jati od dneva prepovedi iz druge alineje drugega odstavka prejšnjega člena in niso obdelana z nobenim postopkom ali vložena v valilnik, za prehrano ljudi mora nosilec dejavnosti:
 - označiti jajca na način iz točke (b) dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES in transportna pakiranja z jajci z napisom »JAJCA IZ POZITIVNE JATE«;
 - dostaviti jajca v odobren obrat za proizvodnjo jajčnih izdelkov, kjer je treba zagotoviti obdelavo, ki zagotavlja zanesljivo uničenje salmonel;
 - najpozneje en delovni dan pred odpremo jajc obvestiti OU VURS o količini jajc, namenjenih za predelavo, ter o imenu in naslovu odobrenega obrata za proizvodnjo jajčnih izdelkov, kamor so jajca namenjena;
4. po odstranitvi oziroma odpremi jate, v kateri so bile ugotovljene salmonеле mora nosilec dejavnosti zagotoviti, da se gnoj oziroma nastil odstrani v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi, in se izvede temeljito čiščenje ter razkuževanje hleva;
5. pred ponovno naselitvijo živali mora nosilec dejavnosti opraviti bakteriološko kontrolo učinkovitosti čiščenja in razkuževanja, katere rezultat mora biti negativen na salmonelo.

(2) Nosilec živilske dejavnosti klanja mora o zakolu živali iz pozitivne jate vsaj en delovni dan pred zakolom obvestiti uradnega veterinarja in zagotoviti, da se:

- zakol živali iz pozitivne jate opravi kot zadnja serija klavnega procesa v proizvodnem dnevu na način, ki omeji možnost širjenja salmonel na najmanjšo možno mero;
- živalski proizvodi, pridobljeni iz perutnine iz prejšnje alineje, dajo na trg oziroma v promet le, če so bili obdelani po postopku, ki zanesljivo uniči salmonele, oziroma da se jih odstrani in uporabi v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi.

(3) Če se jajca iz pozitivne jate uporabijo za prehrano ljudi v skladu z drugim odstavkom 3. točke dela C Priloge II Uredbe 2160/2003/ES, mora nosilec živilske dejavnosti proizvodnje jajčnih izdelkov vsaj en delovni dan pred sprejemom jajc v obrat obvestiti uradnega veterinarja.

(4) Ukrepe iz 2. do 5. točke prvega odstavka tega člena mora nosilec dejavnosti zagotoviti tudi v primeru iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

18. člen

(ukrepi nosilca dejavnosti v primeru ugotovitve ostalih serovarov salmonel)

(1) Po ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Virchow oziroma *Salmonella* Infantis v pozitivni matični jati mora nosilec dejavnosti pripraviti program sanacije jate in zagotoviti izvedbo vseh ukrepov za sanacijo jate, razen če zagotovi izvedbo ukrepov iz prejšnjega člena. Program sanacije jate mora nosilec dejavnosti poslati po pošti, telefaxu ali elektronski pošti na OU VURS.

(2) Za izvedbo točke (c) tretjega odstavka 5. člena Uredbe 2160/2003/ES uradni veterinar za pozitivno jato odredi naslednje ukrepe:

1. do zaključka sanacije jate je treba zagotoviti valjenje jajc v ločenih valilnikih in sledljivost jajc ter enodnevnih piščancev;
2. do zaključka sanacije niso dovoljeni premiki enodnevnih piščancev, namenjenih za vzrejo nesnic, razen na gospodarstva za vzrejo nesnic, s katerih se živali preseli na gospodarstva z registriranimi hlevi;
3. do zaključka sanacije niso dovoljeni premiki enodnevnih piščancev za vzrejo brojlerjev, razen na gospodarstva, s katerih se brojlerji odpremijo v zakol v odobrene klavnice.

(3) Nosilec dejavnosti mora o zaključeni sanaciji jate pisno obvestiti OU VURS.

(4) Dokler OU VURS ne prejme programa sanacije iz prvega odstavka tega člena, veljajo za matično jato ukrepi iz drugega odstavka 16. člena tega pravilnika.

(5) Po prejemu pisnega obvestila iz tretjega odstavka OU VURS najpozneje v roku treh delovnih dni opravi uradno vzorčenje na način iz drugega odstavka 15. člena tega pravilnika.

(6) Če v vzorcih, odvzetih pri uradnem vzorčenju iz prejšnjega odstavka, ni izolirana salmonela in ni ugotovljena prisotnost protimikrobnih snovi uradni veterinar odpravi ukrepe iz drugega odstavka tega člena.

(7) Če se ugotovijo serovari salmonel, ki niso navedeni v prvem odstavku 17. člena ali prvem odstavku tega člena, mora nosilec dejavnosti izvesti ukrepe, določene v lastnem načrtu monitoringa in nadzora.

III. MONITORING IN UKREPI V JATAH KOKOŠI NESNIC

19. člen

(vzorčenje nosilcev dejavnosti v jatah nesnic)

(1) Vzorčenje za namen monitoringa mora nosilec dejavnosti izvajati na način iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika, v:

- odraslih jatah nesnic, razen v jatah, katerih jajca se uporabljajo za lastno domačo uporabo, jatah s 50 ali manj kokošmi nesnicami, če se jajca prodajo na tržnici neposredno končnemu potrošniku in jatah, ki proizvedejo manjše količine jajc, namenjenih prodaji neposredno končnemu potrošniku na mestu pridelave, v skladu s predpisom o obratih na področju živil živalskega izvora;
- vzrejnih jatah nesnic, razen v jatah z manj kot 350 kokošmi, če so kokoši namenjene izključno za prodajo imetnikom živali za proizvodnjo jajc za lastno domačo uporabo.

(2) Pri odvzemu vzorcev nosilec dejavnosti sestavi zapisnik, ki vsebuje podatke iz Priloge 4 tega pravilnika.

(3) Vzorce mora nosilec dejavnosti dostaviti v laboratorij iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika skupaj z izpolnjenim zapisnikom iz prejšnjega odstavka.

20. člen

(uradno vzorčenje v jatah nesnic)

(1) Pri uradnem vzorčenju odraslih jat nesnic iz točke 2.1 (a) Priloge Uredbe 1168/2006/ES se za preiskavo v laboratoriju vzorce fecesa združi v en skupni vzorec, preiskava vzorca prahu ali dodatnega vzorca fecesa pa se opravi posebej.

(2) Pri uradnem vzorčenju iz točk 2.1 (b), (c), (d) in (e) Priloge Uredbe 1168/2006/ES se preiskava vzorcev opravi ločeno za vsak vzorec posebej.

(3) Uradno vzorčenje iz prvega odstavka 21. člena tega pravilnika se opravi:

- a) v vzrejni jati nesnic tako, da se odvzame:
 - pri prosti oziroma talni reji živali dva para obuval brez preobuvanja zaščitne prevleke, pri čemer se z vsakim parom obuval prehodi okrog 50% površine, kjer se zadržujejo živali;
 - pri jatah v kletkah dva vzorca fecesa po 150g odvzetega iz vseh tekočih trakov ali strgal v zgradbi po zagonu sistema za odstranjevanje gnoja, v poslopih brez tekočih

trakov ali strgal pa se dva vzorca po 150g svežega fecesa odvzame iz skupaj 60 različnih mest v jamah za iztrebke;

b) v odrasli jati nesnic:

- na način, določen v točki 4(b)(i) dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES;
- ne glede na prejšnjo alineo lahko uradni veterinar na pisno zahtevo nosilca dejavnosti opravi uradno vzorčenje na način, določen v točki 4(b)(ii) ali (b)(iii) dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES. Preiskava vzorcev se opravi v imenovanem laboratoriju na stroške nosilca dejavnosti. Za preiskavo se lahko vzorce iz točke 4(b)(ii) združi v skupne vzorce po pet živali. Usmrtitev živali za bakteriološko preiskavo vzorcev iz točke 4(b)(ii) dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES mora zagotoviti nosilec dejavnosti. Usmrtitev živali se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali.

(4) Preiskava vzorcev iz točke a) prejšnjega odstavka se opravi ločeno za vsak vzorec posebej.

(5) Pri uradnem vzorčenju odraslih jat kokoši nesnic iz točk 2.1.(b), (c), (d) in (e) Priloge Uredbe 1168/2006/ES in v primeru uradnega vzorčenja iz prvega odstavka 21. člena tega pravilnika v odraslih jatah nesnic se za odkrivanje prisotnosti protimikrobnih snovi odvzame naključni vzorec najmanj petih kokoši iz vsakega hleva, kjer so se kokoši zadrževale, ali najmanj 12 jajc.

(6) Glede zapisnika, dostave vzorcev in obveščanja nosilcev dejavnosti veljajo določbe šestega, sedmega in osmega odstavka 15. člena tega pravilnika.

21. člen

(ukrepi uradnega nadzora v primeru sumljivih jat kokoši nesnic)

(1) Uradni veterinar opravi uradno vzorčenje v sumljivi jati nesnic najpozneje v dveh delovnih dneh po prejemu obvestila iz drugega odstavka 7. člena tega pravilnika ali poročila o rezultatih preiskave iz četrtega odstavka 13. člena tega pravilnika.

(2) Poleg odvzema uradnih vzorcev iz prejšnjega odstavka uradni veterinar na sumljivem gospodarstvu odredi naslednje ukrepe:

- prepoved premikov živali iz sumljive jate;
- prepoved izvoza in dajanja jajc na trg, razen če se z njimi ravna v skladu s 3. ali 4. točko 22. člena tega pravilnika.

(3) Uradni veterinar na sumljivem gospodarstvu opravi epizootiološko poizvedbo in odvzame vzorce krme za preiskavo na prisotnost salmonel v skladu s predpisi, ki urejajo uradni nadzor in vzorčenje krme, kadar je to smiselno zaradi ugotovitve izvora okužbe.

(4) Ne glede na določbo prve alinee drugega odstavka tega člena se lahko sumljiva jata po opravljenem uradnem vzorčenju odpremi v zakol v klavnico oziroma se usmrti in uniči pod pogoji iz 22. člena tega pravilnika.

(5) Ukrepi iz drugega odstavka tega člena ostanejo v veljavi, dokler se prisotnost serovarov *Salmonella* Enteritidis in *Salmonella* Typhimurium uradno ne izključi na podlagi uradnega vzorčenja oziroma do izvedbe ukrepov iz 22. člena tega pravilnika v primeru pozitivnih jat.

(6) Uradni veterinar lahko ukrepe iz drugega, četrtega in petega odstavka tega člena odredi tudi v primeru, ko se na sumljivem gospodarstvu izvajajo dodatna uradna vzorčenja oziroma kadar je to potrebno, da se prepreči prenos salmonel s sumljivega gospodarstva na ljudi in živali.

22. člen

(ukrepi nosilca dejavnosti v primeru ugotovitve serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni jati ali prisotnosti ostalih serovarov salmonel)

(1) Po ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni jati nesnic uradni veterinar, zaradi izvedbe ukrepov iz dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES, odredi še naslednje ukrepe:

1. pri zakolu v klavnici mora nosilec dejavnosti:
 - ob najavi klanja in vložitvi zahteve za izdajo veterinarskega spričevala, obvestiti OU VURS o datumu zakola ter imenu in naslovu klavnice, kjer bo opravljen zakol pozitivne jate, pri čemer se posebej navede, da gre za zakol jate, pozitivne na salmonelo;
 - ob izdaji veterinarskega spričevala za živo perutnino za zakol, prepeljano z gospodarstva v klavnico, predložiti uradnemu veterinarju poročilo o rezultatu preiskave za pozitivno jato, ki se odpremlja v zakol;
 - v izjavi o prehranski varnosti živali za zakol iz pravilnika, ki ureja označevanje živali, veterinarsko spričevalo in napotnico, izjavo o prehranski varnosti, povratno informacijo ter izjavo prevoznika, navesti, da je bil pri preiskavi na salmonele ugotovljen serovar *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium;
2. pri usmrtni in uničenju pozitivne jate mora nosilec dejavnosti:
 - obvestiti OU VURS o datumu in načinu usmrtitve;
 - zagotoviti, da sta usmrtitev in uničenje izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali in ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi;
3. pri uporabi jajc, ki so znesena v pozitivni jati od dneva prepovedi iz druge alineje drugega odstavka prejšnjega člena, za prehrano ljudi mora nosilec dejavnosti:
 - označiti jajca na način iz točke (b) dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES in transportna pakiranja z jajci z napisom »JAJCA IZ POZITIVNE JATE«;
 - dostaviti jajca v odobren obrat za proizvodnjo jajčnih izdelkov, kjer je treba zagotoviti obdelavo, ki zagotavlja zanesljivo uničenje salmonel;
 - najpozneje en delovni dan pred odpremo jajc obvestiti OU VURS o količini jajc, namenjenih za predelavo, ter imenu in naslovu odobrenega obrata za proizvodnjo jajčnih izdelkov, kamor so jajca namenjena;
4. v primeru uničenja jajc zagotoviti, da se jajca odstranijo in obdelajo v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi;
5. po odstranitvi oziroma odpremi jate, v kateri so bile ugotovljene salmonele, mora nosilec dejavnosti zagotoviti, da se gnoj oziroma nastil odstrani v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi, in se izvede temeljito čiščenje ter razkuževanje hleva;
6. pred ponovno naselitvijo živali mora nosilec dejavnosti opraviti bakteriološko kontrolo učinkovitosti čiščenja in razkuževanja, katere rezultat mora biti negativen na salmonelo.

(2) Nosilec živilske dejavnosti klanja mora o zakolu živali iz pozitivne jate vsaj en delovni dan pred zakolom obvestiti uradnega veterinarja in zagotoviti, da se:

- zakol živali iz pozitivne jate opravi kot zadnja serija klavnega procesa v proizvodnem dnevu na način, ki omeji možnost širjenja salmonel na najmanjšo možno mero;
- živalski proizvodi, pridobljeni iz perutnine iz prejšnje alineje, dajo na trg oziroma v promet le, če so bili obdelani po postopku, ki zanesljivo uniči salmonele, oziroma da se jih odstrani in uporabi v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi.

(3) Če se jajca iz pozitivne jate uporabijo za prehrano ljudi v skladu z 2. točko dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES, mora nosilec živilske dejavnosti proizvodnje jajčnih izdelkov vsaj en delovni dan pred sprejemom jajc v obrat obvestiti uradnega veterinarja.

(4) Ukrepe iz 2. do 5. točke prvega odstavka tega člena mora nosilec dejavnosti zagotoviti tudi v primeru iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

(5) Če se ugotovijo serovari salmonel, ki niso navedeni v prvem odstavku tega člena, mora nosilec dejavnosti izvesti ukrepe, določene v lastnem načrtu za monitoring in nadzor.

IV. MONITORING IN UKREPI V JATAH BROJLERJEV

23. člen

(vzorčenje nosilcev dejavnosti v jatah brojlerjev)

(1) Vzorčenje za namen monitoringa mora nosilec dejavnosti izvajati v skladu s prvo alineo točke 1.(b) in na način iz 2. točke Priloge Uredbe 646/2007/ES v vseh jatah brojlerjev za zakol, razen v primeru zakola manjših količin iz pravilnika, ki ureja obrate na področju živil živalskega izvora.

(2) Za izvajanje drugega odstavka 2. točke Priloge Uredbe 646/2007/ES se kot primerna tehnika vzorčenja šteje tudi odvzem dveh vzorcev po 150 g svežega fecesa, ki se odvzame s skupno 60 različnih mest v objektu, kjer se zadržujejo živali. Za preiskavo se lahko vzorca fecesa združi v en zbirni vzorec.

(3) Rezultate preiskav vzorcev iz prvega ali drugega odstavka tega člena mora nosilec dejavnosti predložiti uradnemu veterinarju ob izdaji veterinarskega spričevala za živo perutnino za zakol, prepeljano z gospodarstva v klavnico.

(4) Pri odvzemu vzorcev nosilec dejavnosti sestavi zapisnik, ki vsebuje podatke iz Priloge 4 tega pravilnika.

(5) Vzorce mora nosilec dejavnosti dostaviti v laboratorij iz prvega odstavka 11. člena tega pravilnika skupaj z izpolnjenim zapisnikom iz prejšnjega odstavka.

(6) Za izvajanje točke 1.(c) Priloge Uredbe 646/2007 mora nosilec dejavnosti vlogi za odstopanje od zahtev za vzorčenja iz točke 1.(a) Priloge Uredbe 646/2007/ES, ki jo vloži na OU VURS, priložiti:

- opis sistema reje brojlerjev in izjavo, da so na gospodarstvu izpolnjene zahteve iz točke 1.(c)(i), 1.(c)(ii) in 1.(c)(iii);
- kopije rezultatov preiskav na salmonelo, s katerimi dokazuje izpolnjevanje zahteve iz točke 1.(c)(iv), razen kopij rezultatov preiskav uradnega vzorčenja.

24. člen

(uradno vzorčenje v jatah brojlerjev)

(1) Vzorce obual oziroma vzorca svežega fecesa za preiskavo se združi v en zbirni vzorec, če se uradno vzorčenje opravi v okviru uradnega vzorčenja na 10% gospodarstev z najmanj 5000 brojlerji iz druge alinee točke 1.(b) Priloge Uredbe 646/2007/ES.

(2) Pri uradnem vzorčenju jat brojlerjev na salmonelo v skladu s sedmim odstavkom 2. točke Priloge Uredbe 646/2007/ES se opravi preiskava ločeno za vsak vzorec posebej.

(3) Če OU VURS prejme vlogo iz šestega odstavka prejšnjega člena, mora uradni veterinar zaradi izpolnjevanja zahtev iz točke 1.(c)(iv) opraviti uradno vzorčenje v vseh jatah v enem ciklu na način iz 2. točke Priloge Uredbe 646/2007/ES. Za preiskavo se vzorce obuval združi v en zbirni vzorec.

(4) Za izvedbo uradnega vzorčenja jat brojlerjev iz sedmega odstavka točke 2. Priloge Uredbe 646/2007/ES se za odkrivanje prisotnosti protimikrobnih snovi odvzame naključni vzorec najmanj petih živali iz vsakega hleva, kjer so se živali zadrževale.

(5) OU VURS odloči o zahtevku iz šestega odstavka prejšnjega člena po prejemu rezultatov preiskav uradnega vzorčenja iz prejšnjega odstavka.

(6) Glede zapisnika, dostave vzorcev in obveščanja nosilcev dejavnosti veljajo določbe šestega, sedmega in osmega odstavka 15. člena tega pravilnika.

25. člen

(ukrepi nosilca dejavnosti v primeru ugotovitve serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni jati ali ostalih serovarov salmonel)

(1) Po ugotovitvi prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v pozitivni jati brojlerjev uradni veterinar, za izvedbo ukrepov iz dela E Priloge II Uredbe 2160/2003/ES, odredi še naslednje ukrepe:

1. nobena žival iz jate, v kateri so bile ugotovljene salmonele, ne sme zapustiti gospodarstva, razen v primeru zakola v odobreni klavnici ali v primeru usmrtnice in uničenja živali;
2. pri zakolu v odobreni klavnici mora nosilec dejavnosti:
 - ob najavi klanja in vložitvi zahteve za izdajo veterinarskega spričevala, obvestiti OU VURS o datumu zakola ter imenu in naslovu klavnice, kjer bo opravljen zakol pozitivne jate, pri čemer se posebej navede, da gre za zakol jate, pozitivne na salmonelo;
 - ob izdaji veterinarskega spričevala za živo perutnino za zakol, prepeljano z gospodarstva v klavnico predložiti uradnemu veterinarju poročilo o rezultatu preiskave za pozitivno jato, ki se odpremlja v zakol;
 - v izjavi o prehranski varnosti živali za zakol iz pravilnika, ki ureja označevanje živali, veterinarsko spričevalo in napotnico, izjavo o prehranski varnosti, povratno informacijo ter izjavo prevoznika, navesti, da je bil pri preiskavi na salmonele ugotovljen serovar *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium;
3. pri usmrtnici in uničenju živali mora nosilec dejavnosti obvestiti OU VURS o datumu in načinu usmrtnice ter zagotoviti, da sta usmrtnice in uničenje izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali in ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi;
4. po odpremi jate, v kateri so bile ugotovljene salmonele mora nosilec dejavnosti zagotoviti, da se gnoj oziroma nastil odstrani v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi, in še izvede temeljito čiščenje ter razkuževanje hleva;
5. pred ponovno naselitvijo živali mora nosilec dejavnosti opraviti bakteriološko kontrolo učinkovitosti čiščenja in razkuževanja, katere rezultat mora biti negativen na salmonelo.

(2) Nosilec živilske dejavnosti klanja mora o zakolu živali iz pozitivne jate vsaj en delovni dan pred zakolom obvestiti uradnega veterinarja in zagotoviti, da se:

- zakol živali iz pozitivne jate opravi kot zadnja serija klavnega procesa v proizvodnem dnevu na način, ki omeji možnost širjenja salmonel na najmanjšo možno mero;
- živalski proizvodi, pridobljeni iz perutnine iz prejšnje alineje, dajo na trg oziroma v promet le, če so bili obdelani po postopku, ki zanesljivo uniči salmonele, oziroma da se jih odstrani in uporabi v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi.

(3) Če se ugotovijo serovari salmonel, ki niso navedeni v prvem odstavku tega člena, mora nosilec dejavnosti po izločitvi jate izvesti temeljito čiščenje in razkuževanje ter druge ukrepe, določene v lastnem načrtu monitoringa in nadzora.

(4) V sumljivih jatah brojlerjev uradni veterinar odredi ukrepe iz prvega in drugega odstavka tega člena.

26. člen

(ukrepi v matičnih jatah, jatah nesnic in jatah brojlerjev v primeru uporabe protimikrobnih snovi)

(1) Kadar so bila pri jati uporabljena protimikrobna sredstva v nasprotju z Uredbo 1177/2006/ES oziroma se v jati ugotovi prisotnost protimikrobnih snovi, uradni veterinar odredi za jato prepoved prometa in trgovanja z živalmi in jajci, razen v primeru izvedbe ukrepov iz petega odstavka tega člena.

(2) V jati iz prvega odstavka tega člena mora uradni veterinar opraviti ponovno vzorčenje na prisotnost salmonel in prisotnost protimikrobnih sredstev glede na določeno karenčno dobo uporabljenega sredstva. Vzorčenje jate se ponavlja, dokler se protimikrobnih sredstev ne odkrije več.

(3) Vzorčenje iz prejšnjega odstavka se opravi na naslednji način:

- v matičnih jatah na način iz točke 2.2.2 priloge Uredbe 200/2010/ES;
- v jatah nesnic na način iz 2. točke priloge Uredbe 1168/2006/ES;
- v jatah brojlerjev na način iz 2. točke priloge Uredbe 646/2007/ES;
- za odkrivanje prisotnosti protimikrobnih snovi se odvzame 12 jajc ali naključni vzorec trupel najmanj petih živali iz hleva, kjer so se živali zadrževale.

(4) Ukrepe iz prvega odstavka tega člena uradni veterinar odpravi, ko v uradnih vzorcih ni več odkrita prisotnost protimikrobnih sredstev in ni odkrita prisotnost salmonel.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka vzorčenja ni treba opraviti oziroma ponoviti, če se nosilec dejavnosti odloči, da se jata in jajca, pridobljena iz te jate, uničijo pod uradnim veterinarskim nadzorom, pri čemer morata biti usmrtitev in uničenje izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali in ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi.

V. UKREPI V PRIMERU IZBRUHA OKUŽBE PRI LJUDEH

27. člen

(ukrepi uradnega nadzora v primeru izbruha okužbe z živili pri ljudeh)

(1) Če pristojna zdravstvena služba obvesti veterinarsko službo o pojavu izbruha salmoneloze pri ljudeh in je izbruh vezan ali verjetno vezan na živila, ki izvirajo iz jat perutnine oziroma je ugotovljena epidemiološka povezava med živilom oziroma jato perutnine in izbruhom okužbe pri ljudeh, uradni veterinar:

- z namenom ugotoviti vir okužbe opravi uradno vzorčenje v jati oziroma na gospodarstvu, iz katerega izvira jata ali izvirajo kontaminirana ali potencialno kontaminirana živila;
- do pridobitve rezultatov uradnega vzorčenja odredi izvedbo ukrepov, ki veljajo za sumljivo jato, kadar je to potrebno zaradi varovanja zdravja ljudi.

(2) Uradno vzorčenje in ukrepi iz prejšnjega odstavka se ne izvedejo, če na podlagi podatkov, ki jih posreduje pristojna zdravstvena služba, ni mogoče ugotoviti, iz katere jate oziroma gospodarstva izvirajo jata ali živila.

(3) Uradno vzorčenje iz prve alineje prvega odstavka tega člena se v jatah nesnic opravi na način iz točke 2.2. Priloge Uredbe 1168/2006/ES in v jatah brojlerjev na način, določen v točki 2. Priloge Uredbe 646/2007/ES. Preiskava se opravi ločeno za vsak vzorec posebej.

(4) V primeru suma na okužbo s *Salmonella* Enteritidis ali *Salmonella* Typhimurium, poleg vzorcev iz prejšnjega odstavka uradni veterinar odvzame za odkrivanje prisotnosti protimikrobnih snovi še naključni vzorec najmanj petih živali iz vsakega hleva, kjer so se živali zadrževale, ali najmanj 12 jajc. Usmrnitev živali mora zagotoviti nosilec dejavnosti, v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito živali.

(5) Če so v jati nesnic ugotovljeni serovari salmonel, ki so bili ugotovljeni kot vir izbruha okužbe ljudi, ki se prenaša s hrano, razen serovarov *Salmonella* Enteritidis ali *Salmonella* Typhimurium, lahko uradni veterinar ukrepe iz 2. in 3. točke dela D Priloge II Uredbe 2160/2003/ES odpravi, če:

- nosilec dejavnosti zagotovi sanacijo jate in po opravljeni sanaciji o tem pisno po pošti, elektronski pošti ali telefaksu obvesti pristojni OU VURS; in
- po prejemu obvestila iz prejšnje alineje v vzorcih, odvzetih pri uradnem vzorčenju v skladu s točko 2.1.(e) Priloge Uredbe 1168/2006, ni ugotovljena prisotnost serovarov salmonel, ki so bili ugotovljeni kot vir izbruha okužbe ljudi, ki se prenaša s hrano.

28. člen

(obveščanje pristojnih zdravstvenih služb v primeru ugotovitve salmonel)

(1) OU VURS mora v primeru, če sta pri uradnem vzorčenju v jatah nesnic ali jatah brojlerjev ugotovljena serovara *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium o tem obvestiti pristojni območni zavod za zdravstveno varstvo, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije in Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora OU VURS poslati po elektronski pošti najpozneje v treh delovnih dneh od prejema poročila o rezultatih preiskave uradnega vzorčenja. Obrazec za obveščanje in elektronski naslovi pristojnih zdravstvenih služb so objavljeni na internem portalu VURS.

VI. NADOMESTILA IN STROŠKI

29. člen

(nadomestila)

(1) Če se nosilec dejavnosti zaradi odrejenih ukrepov iz 17. ali 22. člena tega pravilnika, ki jih mora izvesti v skladu z lastnim načrtom monitoringa in nadzora zaradi ugotovitve prisotnosti serovarov *Salmonella* Enteritidis oziroma *Salmonella* Typhimurium v odraslih matičnih jatah kokoši in v odraslih jatah kokoši nesnic, odloči živali oddati v zakol ali usmrnitev, se mu izplača nadomestilo za zaklane ali usmrčene živali, če nosilec dejavnosti:

1. obvesti VURS o ugotovitvi salmonel v jati v skladu s 7. členom tega pravilnika;
2. poskrbi za odvzem in analizo vzorcev v skladu s 14. oziroma 19. členom tega pravilnika;
3. izvede vse ukrepe v skladu s tem pravilnikom.

(2) Višina nadomestila iz prejšnjega odstavka znaša 8 EUR za odraslo matično ptico oziroma 4,4 EUR za odraslo kokoš nesnico. Če nosilec dejavnosti živali proda za zakol, se vrednost nadomestila zmanjša za vrednost, ki jo je dobil s prodajo teh živali.

(3) Izplačilo nadomestila iz tega člena se izvede v skladu z 8., 10. in 11. členom Pravilnika o odškodninah na področju veterinarstva (Uradni list RS, št. 105/07).

30. člen (stroški)

Stroški uradnega vzorčenja, razen preiskav iz druge alineje točke b) tretjega odstavka 20. člena tega pravilnika, se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, stroški ostalih preiskav, drugih ukrepov ter sanacija reje pa bremenijo imetnika živali.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen (prehodno obdobje)

Za laboratorije, ki sodelujejo v nacionalnem programu nadzora salmonel pred uveljavitvijo tega pravilnika, se šteje, da so vpisani v seznam določenih laboratorijev po tem pravilniku.

32. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o monitoringu in nadzoru salmonel (Uradni list RS, št. 25/06, 14/07, 122/07, 73/09 in 12/10).

33. člen (uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-219/2010
Ljubljana, dne 19. novembra 2010
EVA 2010-2311-0011

mag. Dejan Židan l.r.
Minister
za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

[Priloga 1: Vzorčenje v matičnih jatah kokoši](#)

[Priloga 2: Vzorčenje v jatah kokoši nesnic](#)

[Priloga 3: Zapisnik o vzorčenju v valilnici](#)

[Priloga 4: Zapisnik o vzorčenju na gospodarstvu](#)

[Priloga 5: Priloga k veterinarskemu spričevalu](#)